

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Magdy Blatákové a soudců JUDr. Vladimíry Novákové a Mgr. Miroslava Vokouna ve věci výkonu rozhodnutí

oprávněné: **DanasBrand s.r.o.**, IČO 04110064
sídlem Bohunická 576/52, 619 00 Brno – Horní Heršpice
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Polánkou
sídlem Zelný trh 12, 602 00 Brno

proti
povinné: **Světlana S.**, narozená xxx
bytem xxx
zastoupená advokátkou JUDr. Sylvou Chalupovou
sídlem Horní lán 29, 779 00 Olomouc

pro pohledávku 1.111.387 Kč, o zastavení exekuce, k odvolání oprávněné proti usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 8. 12. 2022, č. j. 48 EXE 4705/2020-308,

takto:

I. Usnesení okresního soudu **se potvrzuje**.

II. Oprávněná **je povinna** zaplatit povinné na nákladech odvolacího řízení částku 3.700 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám advokátky JUDr. Sylvy Chalupové.

Odůvodnění:

- Okresní soud v Olomouci usnesením 8. 12. 2022, č. j. 48 EXE 4705/2020-308 zastavil exekuci prováděnou pověřeným soudním exekutorem JUDr. Lukášem Jíchou, Exekutorský úřad Přerov, sídlem Komenského 38, Přerov, na základě pověření Okresního soudu v Olomouci ze dne 30. 11. 2020, č. j. 48 EXE 4705/2020-17 (výrok I.). Současně rozhodl, že oprávněné se ukládá povinnost zaplatit soudnímu exekutorovi JUDr. Lukáši Jíchovi, Exekutorský úřad Přerov, sídlem Komenského 38, Přerov, náklady exekuce ve výši 6.655 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto usnesení (výrok II.), dále uložil oprávněné povinnost zaplatit povinné na náhradě nákladů řízení částku 49.150 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám JUDr. Sylvy Chalupové, advokátky (výrok III.). Konečně rozhodl, že návrh povinné na vzájemné vypořádání účastníků řízení včetně všech vzájemných plnění se zamítá (výrok IV.).
- Proti tomuto usnesení, a to proti výroku I., II. a III., podala včasné odvolání oprávněná, která namítala, že soud prvního stupně nesprávně zjistil skutkový stav a své rozhodnutí založil na nesprávném právním posouzení věci. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že smlouva o úvěru ze dne 6. 2. 2012, č. 2712000009, uzavřená Cordtrade s.r.o. jakožto věřitelem a povinnou a jejím manželem Petrem S. jakožto spoludlužníky (dále jen „smlouva“) je absolutně neplatná, a to hned z několika důvodů. Dle názoru soudu prvního stupně prvním důvodem je, že ujednání o předmětu smlouvy o úvěru, konkrétně výše vyplaceného plnění, je neplatné pro neurčitost, protože se smluvní strany dohodly, že poskytnutý úvěr bude částečně účelový na vyplacení závazku spoludlužníků vůči Martinu T. Tento názor však neodpovídá smluvním ujednáním bez ohledu na to, zda povinná tvrdí, že o smluvních podmínkách a podmínkách poskytnutí úvěru nic nevěděla.

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Kotrlová.

Soud zde bez jakýchkoliv dalších důkazů vychází pouze z tvrzení povinné, které jsou však v zásadním rozporu. Povinná tvrdí, že v době uzavření smlouvy spolu s manželem nežili, současně jí to však nebránilo uzavřít s ním společně smlouvu o úvěru, kde mu údajně plně důvěřovala a podepsala to, co jí označil. Jak vyplynulo z dokazování, samotná předsmluvní dokumentace obsahuje několik listin podepsaných povinnou (i s parafováním každé stránky), dále je zde ověření podpisu na smlouvě o úvěru a na notářském zápisu se svolením k přímé vykonatelnosti. Oprávněná se tedy neztotožňuje se závěrem soudu o tom, že neurčitost výše poskytnutého plnění z úvěru nelze odstranit tvrzením oprávněné o tom, že spoludlužníkům bylo zcela jistě známo, kolik činí jejich závazek vůči panu T. Naopak taková skutečnost jim známa byla, minimálně Petru S., neboť právě na jeho žádost bylo vyhotoveno prohlášení pana T. ze dne 25. 1. 2012 o výši závazku. Dle oprávněné, pokud tuto skutečnost před uzavřením smlouvy o úvěru znal jeden ze spoludlužníků, nelze klást za vinu věřiteli, že se druhý spoludlužník o této výši neinformoval. Pokud strany smlouvu o úvěru takto uzavřely, jednalo se o projev vůle, který byl po všech stránkách perfektní, přičemž jeho naplněním je jednoznačně počátek splácení úvěru. Pokud by úvěr vyplacen celý nebyl, dlužníci by nebyli povinni jej začít splácet. Dle odvolatelky se nejednalo tedy o neurčitě vymezené plnění věřitelem a bylo pouze věcí spoludlužníků, nakolik se mezi sebou informují. K otázce poskytnutí úvěru a splácení úroků, kdy soud prvního stupně shledává rozpor s dobrými mravy z důvodu splácení pouze úroků, oprávněná uvádí, že takové splácení úvěru občanský zákoník ani jiný zákonný předpis nevyklučoval. Jednalo se pouze o formu úročení, přičemž bylo ponecháno plně na vůli dlužníků, zda na takové podmínky přistoupí či nikoliv. Stejně tak nebylo v době uzavření smlouvy o úvěru vyloučeno ani ujednání o povinnosti uhradit úroky pro případ zesplatnění úvěru. Ve smlouvě o úvěru byly uvedeny všechny informace požadované tehdy účinným zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy spoludlužníci byli plně informováni o podmínkách úvěrování a splácení. Nelze opět klást k tíži věřitele, že na žádost spoludlužníků poskytl úvěr za podmínek, které stanovil. Dlužníci měli možnost čerpat úvěr od jiných bankovních či nebankovních institucí, mohli požadovat anuitní splácení úvěru a podobně. Pokud se rozhodli pro uzavření smlouvy o úvěru s původním věřitelem, stalo se tak na základě jejich svobodné vůle a rozhodnutí. Zároveň oprávněná uvádí, že soud prvního stupně nesprávně uvádí, že si věřitel již v době uzavření smlouvy zajistil odměnu ve výši 1.200.000 Kč, neboť pro případ předčasného splacení úvěru bylo dohodnuto snížení úroků právě o dosud nesplacenou část. Soud prvního stupně dále souhlasí s námitkou povinné o neurčitosti sjednané smluvní pokuty. Dle odvolatelky však smluvní pokuta je konkretizována dostatečně ve výši 0,067 % z dlužné částky za každý započatý den prodlení, neboť v době uzavření smlouvy nemohlo být smluvním stranám známo, zda a v jaké konkrétní výši bude v tu kterou dobu dlužník v prodlení. Z článku VII. smlouvy o úvěru vyplývá, že se jedná primárně o dlužné splátky, což konkretizuje text „tj. od 21. dne příslušného kalendářního měsíce“ (splátky měly být prováděny vždy k 20. dni v měsíci). Pokud se týká promlčení závazku, dle oprávněné došlo k uznání dluhu úhradou částečného plnění, které neodpovídá výši měsíčních splátek. Navíc je třeba při posouzení takového uznání dluhu vždy vycházet z okolností daného případu. K této otázce soud prvního stupně uzavřel, že povinná se sice o výši pohledávky dozvěděla v dědickém řízení po manželovi P. S., avšak v přihlášce nebylo uvedeno, že úvěr byl zesplatněn, a proto mohla nabýt dojmu, že se jedná o pouhé vyčíslení dluhu ze smlouvy o úvěru, a její následná plnění budou plnění dílčími, nikoli částečnými. S tímto závěrem však souhlasit nelze, neboť si těžko lze představit, že by povinná mohla nabýt dojmu, že úvěr za cca 1,5 roku od poskytnutí do úmrtí P. S. narostl z částky 400.000 Kč na částku cca 1.400.000 Kč. Tato skutečnost nemohla nastat jinak než zesplatněním úvěru. Soud zde opakovaně uvěřil tvrzení povinné, že o ničem nevěděla, zesplatnění jí nebylo doručeno a že pokračovala ve splátkách. Podle oprávněné je zde nutné přihlídnout k tomu, že při účastnické výpovědi sama povinná prohlásila, že po skončení dědického řízení byla srozuměna s tím, že dluh ve výši 1,4 milionu Kč bude splácet. Právě tato skutečnost dle oprávněné spolu s úhradami různých částek věřiteli znamená uznání dluhu, tedy uvědomění si celé výše dluhu a jeho dobrovolné splácení. Proto oprávněná se vznesenou námitkou promlčení dluhu nesouhlasí.

Oprávněná proto navrhuje, aby krajský soud usnesení okresního soudu v odvoláním napadených výrocích I., II. a III. změnil tak, že návrh povinné na zastavení exekuce se zamítá.

3. Povinná v písemném vyjádření k odvolání oprávněné navrhla, aby usnesení okresního soudu bylo v plném rozsahu potvrzeno, když se ztotožnila s právními i skutkovými závěry vyplývajícími z usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 8. 12. 2022, č. j. 48 EXE 4705/2020-308.
4. Všechny právní předpisy uváděné v tomto usnesení jsou aplikovány ve znění účinném pro rozhodné období.
5. Protože odvolání oprávněné směřovalo proti usnesení okresního soudu, které bylo vydáno po předchozím jednání, krajský soud k projednání odvolání nařídil odvolací jednání (ustanovení § 254 odst. 1 a § 269 odst. 2 o. s. ř.).
6. Po zjištění, že odvolání bylo podáno včas a osobou k tomuto úkonu oprávněnou, a po zjištění, že podané odvolání obsahuje způsobilý odvolací důvod (§ 205 odst. 2 písm. e/ a g/ o. s. ř.), krajský soud přezkoumal usnesení okresního soudu, přezkoumal též řízení, které jeho vydání předcházelo (ustanovení § 206, § 212 a § 212a odst. 1, 2 a 5 o. s. ř.), přezkoumal i výrok IV. usnesení okresního soudu, jímž byl zamítnut návrh povinné na vzájemné vypořádání účastníků řízení, a to včetně všech vzájemných plnění, který je výrokem, který nepochybně souvisí s výrokem I. usnesení okresního soudu, jímž okresní soud exekuci prováděnou soudním exekutorem JUDr. Lukášem Jíchou na základě pověření Okresního soudu v Olomouci ze dne 30. 11. 2020, č. j. 48 EXE 4705/2020-17 zastavil, a dospěl k závěru, že odvolání oprávněné není důvodné.
7. Z obsahu předloženého spisu vyplývá, že exekuční řízení v dané věci bylo zahájeno dne 10. 11. 2020. K návrhu oprávněné Okresní soud v Olomouci pověřením ze dne 30. 11. 2020, č. j. 48 EXE 4705/2020-17 podle § 43a odst. 3 exekučního řádu pověřil soudního exekutora JUDr. Lukáše Jichu, Exekutorský úřad Přerov, sídlem Komenského 38, 750 02 Přerov, vedením exekuce k vymáhání pohledávky ve výši 1.111.387 Kč se specifikovaným příslušenstvím a smluvní pokutou 0,067 % denně z částky 1.061.387 Kč od 23. 11. 2013 do zaplacení, v kapitalizované výši od 23. 11. 2013 do 18. 4. 2019 ve výši 1.403.058,09 Kč, soudním prodejem zástavy, a to prodejem nemovitých věcí zapsaných na LV č. xxx pro obec a k. ú. xxx, a to pozemku parc. č. st. xxx, zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba č. p. xxx bydlení, v části obce xxx a pozemku parc. č. xxx, zahrada, a to podle vykonatelného usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 12. 3. 2020, č. j. 12 C 109/2019-109 ve znění usnesení ze dne 30. 4. 2020, č. j. 12 C 109/2019-119, jakož i pro náhradu nákladů oprávněné a náhradu nákladů, které budou v průběhu exekuce určeny. Podáním ze dne 22. 12. 2020 povinná navrhla zastavení exekuce. Dle skutkových tvrzení povinné uvedených v návrhu na zastavení exekuce je exekuce vedena na základě neplatného zástavního práva zajišťujícího absolutně neplatnou smlouvu o úvěru ze dne 16. 2. 2012, č. 2712000009, uzavřenou mezi tehdejším věřitelem, společností Cordtrade s.r.o. a zemřelým manželem povinné, Petrem S. Na současnou oprávněnou, společnost DanasBrand s.r.o., jako zástavního věřitele, byla předmětná pohledávka postoupena původním věřitelem smlouvy o úvěru smlouvou o postoupení pohledávek dne 12. 1. 2018. Na pohledávku oprávněné ze smlouvy o úvěru uhradila povinná částku 500.000 Kč, přičemž oprávněná požaduje ke dni podání exekučního návrhu zaplacení další částky ve výši 4.159.938,60 Kč, kterou chce získat prodejem nemovitostí, ve kterých povinná bydlí. Dle skutkových tvrzení povinné neplatnost smlouvy o spotřebitelském úvěru ze dne 16. 2. 2012, č. 2712000009 (dále jen „smlouva o úvěru“) je dána: 1. porušením zákonné povinnosti původního věřitele prověřit s odbornou péčí schopnost spotřebitelů úvěr splatit, 2. pro neurčitost a nesrozumitelnost smlouvy o úvěru, 3. dále proto, že práva a povinnosti stran vyplývající z předmětné smlouvy o úvěru ani nemohly vzniknout, zejména s ohledem na skutečnost, že původní věřitel – společnost Cordtrade s.r.o., IČO 28344618, závazek vyplývající pro ni ze smlouvy o úvěru nesplnila, když tehdejšími spoludlužníky, manželům S., neposkytla výplatu druhé části úvěru (380.000 Kč), neboť na účet manželů S. byla uhrazena toliko částka 137.000 Kč, 4. dále tím, že ve smlouvě o úvěru ze dne 16. 2. 2012, č. 2712000009 nejsou uvedeny všechny informace

uvedené v § 6 odst. 1 (příloha č. 3) zákona o spotřebitelském úvěru, respektive část z nich je uvedena nesprávně, kdy je nesprávně uvedena výše RPSN a dále zcela chybí i další informace vyžadované ustanovením § 8 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru (poukaz na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 12. 7. 2016, sp. zn. 32 Cdo 4838/2015), 5. nepřiměřeností zajišťovacích prostředků ve smlouvě o úvěru (poukaz na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. 6. 2013, sp. zn. 33 Cdo 1201/2012), 6. neplatně sjednanou smluvní pokutou z důvodu její neurčitosti a 7. promlčením zbývajících částí závazku. Současně povinná tvrdila i absolutní neplatnost zástavní smlouvy, zajišťující absolutně neplatnou smlouvu o úvěru. Poté, kdy z důvodu nesouhlasu oprávněné se zastavením exekuce soudní exekutor postoupil věc exekučnímu soudu, okresní soud návrhu povinné (po nařízeném jednání) vyhověl se závěrem, že smlouva o úvěru ze dne 16. 2. 2012, č. 2712000009 je absolutně neplatná, neboť poskytovatel úvěru řádně neproověřil schopnost spotřebitelů úvěr splatit. Důsledkem absolutní neplatnosti smlouvy o úvěru je potom neplatně zřízené zástavní právo k nemovitostem, které pohledávku věřitele z předmětné smlouvy o úvěru zajišťuje.

8. Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci usnesením ze dne 29. 4. 2022, č. j. 40 Co 27/2022-243 usnesení okresního soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, když dospěl k závěru, že poskytovatel úvěru – společnost Cordtrade s.r.o., IČO 28344618, řádně splnila svou zákonnou povinnost prověřit s odbornou péčí schopnost spotřebitelů (spoludlužníků) úvěr splatit dle tehdy účinného znění § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, a to při respektování závěrů vyplývajících ze stávající judikatury vyšších soudů. Krajský soud současně okresnímu soudu uložil, aby se v dalším řízení zabýval námitkou neplatnosti smlouvy o úvěru ze dne 16. 2. 2012, č. 2712000009 z pohledu dalších důvodů, které povinná rovněž uplatnila ve svém návrhu na zastavení exekuce. Okresní soud po nařízeném jednání, v jehož rámci provedl účastníky označené důkazy, exekuci v plném rozsahu zastavil. Z obsahu spisu současně vyplývá, že usnesením pověřeného soudního exekutora JUDr. Lukáše Jíchy, Exekutorský úřad Přerov, sídlem Komenského 38, Přerov, ze dne 10. 10. 2022, č. j. 203 Ex 35759/20-49 byla v souladu s dispozitivním úkonem oprávněné exekuce částečně zastavena v rozsahu smluvní pokuty ve výši 0,067 % denně z částky 1.061.387 Kč od 23. 11. 2013 do zaplacení, a dále co do rozdílu mezi zákonným úrokem z prodlení z částky 1.061.387 Kč od 23. 11. 2013 do zaplacení, a zákonným úrokem z prodlení z částky 400.000 Kč od 23. 11. 2013 (s právní mocí ke dni 1. 11. 2022).
9. Po přezkoumání obsahu spisu dospěl krajský soud k závěru, že okresní soud ze souhrnu všech pro věc významných důkazů provedl všechny důkazy směřující ke zjištění skutkového stavu věci. Odvolací soud považuje skutková zjištění okresního soudu uvedená v odůvodnění napadeného usnesení za správná, neboť odpovídají v řízení provedeným důkazům. Soud prvního stupně provedl důkazy zákonným způsobem, v hodnocení provedených důkazů respektoval zásady dané ustanovením § 132 o. s. ř., neboť vzal v úvahu všechny rozhodné skutečnosti, které z provedených důkazů vyplynuly či jinak vyšly najevo. Ve způsobu, jakým okresní soud hodnotil jednotlivé důkazy v jejich vzájemné souvislosti z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti a věrohodnosti logický rozpor není. Krajský soud proto přebírá správná skutková zjištění okresního soudu uvedená v odůvodnění napadeného rozhodnutí a na tato správná skutková zjištění odkazuje.
10. Předmětem projednávané věci je soudní prodej zástavy, a to nemovitostí zapsaných na LV č. xxx pro katastrální území a obec xxx, Katastrální úřad pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Olomouc, kdy oprávněná se takto domáhala uspokojení své pohledávky ve výši 1.111.387 Kč s příslušenstvím a smluvní pokutou, přičemž v průběhu řízení oprávněná s výší uplatněné pohledávky disponovala tak, že nyní požaduje provedení exekuce pro pohledávku ve výši 1.111.387 Kč se zákonným úrokem z prodlení z částky 400.000 Kč od 23. 11. 2013 do zaplacení a pro náklady řízení o soudní prodej zástavy.
11. Soudní prodej zástavy se uskutečňuje ve dvou fázích, přičemž jeho druhá fáze (prodej zástavy soudem) předpokládá pravomocné skončení první fáze (nařízení prodeje zástavy pravomocným

usnesením soudu). Předmětem druhé fáze soudního prodeje zástavy je zpeněžení zástavy (označené ve vykonatelném usnesení o nařízení prodeje zástavy) za účelem dosažení výtěžku, který slouží (bude použit) k uspokojení zajištěné pohledávky a jejího příslušenství. V řízení o výkon rozhodnutí (zde v exekučním řízení) smí být nařízen jen prodej té zástavy, o níž to stanoví k výkonu navržené vykonatelné usnesení o nařízení prodeje zástavy a zajištěná pohledávka a její příslušenství mohou být v řízení o výkon rozhodnutí (v exekučním řízení) uspokojovány jen z výtěžku zpeněžení zástavy označené ve vykonatelném usnesení o nařízení prodeje zástavy a je nepřípustné, aby na základě vykonatelného usnesení o nařízení prodeje zástavy bylo k uspokojení zajištěné pohledávky v řízení o výkon rozhodnutí (v exekučním řízení) použito něco jiného, než zástava, jejíž prodej soud nařídil v první fázi soudního prodeje zástavy (srov. rozhodnutí NS ČR sp. zn. 21 Cdo 38/2020). Tento zákonný předpoklad byl v projednávané věci splněn a oprávněná jako zástavní věřitel na základě vykonatelného usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 12. 3. 2020, č. j. 12 C 109/2019-109, ve znění usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 30. 4. 2020, č. j. 12 C 109/2019-119, ve znění usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 1. 10. 2020, č. j. 69 Co 148/2020-147, podala návrh na uspokojení své pohledávky ve výši 1.111.387 Kč s příslušenstvím a smluvní pokutou prodejem zástavy ve vlastnictví zástavní dlužnice (povinné), přičemž v průběhu řízení oprávněná s výší uplatněné pohledávky disponovala tak, že nyní požaduje provedení exekuce pro pohledávku ve výši 1.111.387 Kč se specifikovaným příslušenstvím.

12. Ze smlouvy o úvěru č. 2712000009 (dále jen „smlouva o úvěru“) uzavřené dne 16. 2. 2012 mezi společností Cordtrade s.r.o., IČO 28344618, sídlem Jiráskova 81/13, Olomouc, jako věřitelem, a manželi Petrem S., narozeným xxx a Světlanou S., narozenou xxx, oba bytem xxx, vyplývá, že touto smlouvou se věřitel zavázal poskytnout spoludlužníkům částečně účelově vázaný, částečně hotovostní, částečně bezhotovostní, spotřebitelský úvěr v celkové výši 400.000 Kč s dobou trvání 240 měsíců. Smluvní strany se dohodly, že na výslovnou žádost spoludlužníků bude úvěr vyplacen ve dvou fázích, v částkách 20.000 Kč a 380.000 Kč s tím, že první částka úvěru, tj. částka 20.000 Kč bude spoludlužníkům vyplacena v hotovosti, v sídle věřitele, v den podpisu této smlouvy o úvěru. Druhá částka o úvěru bude spoludlužníkům vyplacena převodem na jejich bankovní účet č. ú. xxx, a to do dvou pracovních dnů od podání návrhu na vklad zástavního práva, zajišťujícího jeho pohledávku z této smlouvy, do katastru nemovitostí. Smluvní strany se dohodly, že z finančních prostředků určených na výplatu druhé části úvěru bude uhrazen závazek spoludlužníků vůči panu Martinu T., narozenému xxx, bytem xxx. Smluvní strany se dále dohodly, že z finančních prostředků určených na výplatu druhé části úvěru, bude vyplacen další závazek spoludlužníků vůči panu Martinu T., xxx, a to ve výši 40.000 Kč. Oba výše uvedené závazky budou vyplaceny bankovními převody. O tyto částky bude ponížena vyplacená suma druhé částky úvěru. Za den vyplacení se považuje den, kdy dá věřitel příkaz bance k převodu finančních prostředků na účet spoludlužníků nebo účet, na který byly věřitelem po vzájemné dohodě se spoludlužníky finanční prostředky poukázány. V článku II. smlouvy o úvěru se účastníci smlouvy dohodli, že za poskytnutí úvěru zaplatí spoludlužníci věřiteli touto smlouvou sjednaný úrok 15 % z jistiny za každý rok, na který byl tento úvěr poskytnut. V článku IV. smlouvy o úvěru se účastníci smlouvy dohodli, že spoludlužníci zaplatí věřiteli touto smlouvou sjednaný poplatek ve výši 14.000 Kč, a to na úhradu nákladů spojených s uzavřením této smlouvy, zejména na úhradu správního poplatku za vklad zástavního práva do katastru nemovitostí. Poplatek je splatný v den vyplacení druhé části úvěru. Smluvní strany se dále dohodly, že pohledávka spoludlužníků za věřitelem na vyplacení druhé části úvěru bude započtena proti pohledávce věřitele za spoludlužníky na zaplacení poplatku. V článku V. smlouvy je uvedena RPSN této smlouvy, která činí 22,4 % s tím, že tato sazba nebude po celou dobu trvání smluvního vztahu měněna. Splatnost úvěru byla sjednána v článku VI. smlouvy, a to tak, že spoludlužníci se zavazují uhradit společně a nerozdílně věřiteli celkem částku 1.614.000 Kč, z toho poplatek ve výši 14.000 Kč a dále částku 1.600.000 Kč, a to ve 240 pravidelných měsíčních splátkách ve výši 6.667 Kč s tím, že poslední 240. splátka bude ve výši 6.587 Kč, dále s tím, že první splátka bude splatná 20. 3. 2012 a každá další pak vždy k 20. dni každého následujícího měsíce až

do úplného zaplacení dlužné částky pod ztrátou výhody splátek neuhrazením jedné splátky řádně a včas. Smluvní strany se dále dohodly, že z pravidelných měsíčních splátek budou nejdříve řádně hrazeny úrok a úplata a následně poté jistina, to vše dle splátkového kalendáře, který činí nedílnou přílohu této smlouvy. V případě částečného finančního plnění ze strany spoludlužníků po zesplatnění úvěru budou nejdříve uhrazeny úroky, poté úplata a následně jistina. V článku VI. bodu 2. smlouvy o úvěru se smluvní strany dohodly, že v případě neuhrazení některé splátky v plné výši nebo v řádném termínu může věřitel v souladu s § 565 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku ve znění pozdějších předpisů, žádat o zaplacení celé pohledávky. Použitím tohoto práva se stává splatný celý dluh včetně příslušenství, úplaty, smluvních pokut a paušální náhrady nákladů vynaložených na vymáhání pohledávky. V článku VI. bod 5. se smluvní strany dohodly, že splátka je splatná v hotovosti k rukám věřitele v jeho sídle nebo bezhotovostním převodem z účtu dlužníka na účet věřitele č. ú. 43-8718750237/0100, VS 2712000009. V článku VI. bod 6. smlouvy je obsaženo čestné prohlášení spoludlužníků, že s výši splátek dle této smlouvy výslovně souhlasí a potvrzují, že vzhledem k výši svých měsíčních příjmů a výdajů, které uvedli v žádosti o poskytnutí úvěru a v čestném prohlášení, jsou schopni veškeré tyto splátky hradit řádně a včas. V článku VI. bod 8. smlouvy o úvěru si smluvní strany sjednaly, že spoludlužníci jsou oprávněni od smlouvy o úvěru bez uvedení důvodu písemně odstoupit do 14 dnů od uzavření této smlouvy. V takovém případě jsou spoludlužníci povinni věřiteli bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne odeslání odstoupení, vrátit poskytnutou jistinu a dále jsou v tomto bodě sjednány podrobné podmínky pro odstoupení od smlouvy ze strany spoludlužníků. V článku VII. smlouvy o úvěru byly smluvními stranami sjednány sankce, a to tak, že účastníci se nad rámec zákonného úroku z prodlení dohodli na smluvní pokutě ve výši 0,067 % z dlužné částky za každý započatý den prodlení, a to od prvního dne prodlení, tj. od 21. dne příslušného kalendářního měsíce, v němž dojde k prodlení, až do úplného zaplacení dlužné částky s tím, že tato smluvní pokuta je splatná dnem následujícím po dni, v němž na ni vznikl věřiteli nárok. Spoludlužníci prohlásili, že s touto výši smluvní pokuty na základě svého svobodného rozhodnutí souhlasí, nepovažují ji za jakkoliv nepřiměřenou či odporující dobrým mravům. Po dohodě smluvních stran jsou dlužníci povinni uhradit paušální náhradu nákladů vynaložených věřitelem v souvislosti s vymáháním dlužné částky ve výši 50.000 Kč, jež je splatná do tří dnů od doručení výzvy k jejímu zaplacení. V článku VIII. smlouvy o úvěru bylo sjednáno zajištění úvěru, a to zástavním právem k nemovitostem ve výlučném vlastnictví spoludlužníka pana Petra S. zapsaných v katastru nemovitostí na LV č. xxx u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Olomouc, pro k. ú. a obec xxx, okres Olomouc. Podpisy spoludlužníků na smlouvě o úvěru byly ověřeny kvalifikovaným způsobem, a to notářem JUDr. Lenkou Vrzalovou, notářem v Prostějově. Nedílnou součástí této smlouvy je splátkový kalendář korespondující splatnosti úvěru sjednané v článku VI. smlouvy o úvěru. Dle splátkového kalendáře byl dne 20. 2. 2012 zaplacen poplatek za uzavření smlouvy ve výši 14.000 Kč, následně měly být placeny vždy k 20. dni v měsíci splátky v pořadí 1. – 240., přičemž výše 1. až 239. splátky byla stanovena částkou 6.667 Kč měsíčně s tím, že první splátka je splatná 20. 3. 2012, poslední je splatná dne 20. 2. 2032 ve výši 6.587 Kč.

13. Ze smlouvy o zřízení zástavního práva k nemovitostem uzavřené dne 16. 2. 2012 mezi zástavním věřitelem Cordtrade s.r.o., IČO 28344618 a zástavcem Petrem S., narozeným xxx, vyplývá, že předmětem této zástavní smlouvy je zřízení zástavního práva na nemovitostech ve výlučném vlastnictví spoludlužníka Petra S., zapsaných na LV č. xxx, pro obec a k. ú. xxx, a to pozemku parc. č. st. xxx, zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba č. p. xxx, bydlení, v části obce xxx, a parc. č. xxx, zahrada, k zajištění peněžitě pohledávky vyplývající ze smlouvy o úvěru č. 2712000009 ze dne 16. 2. 2012 uzavřené mezi zástavním věřitelem na straně jedné a zástavcem a paní Světlanou S. jako spoludlužníky.
14. Z výpisu z katastru nemovitostí, a to LV č. xxx, vedeného Katastrálním úřadem pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Olomouc, pro k. ú. a obec xxx, okres Olomouc, vyplývá, že nemovitosti zapsané na tomto LV náleží do výlučného vlastnictví povinné Světlany S. na základě usnesení

soudu o vypořádání SJM a o dědictví ze dne 18. 11. 2015, č. j. 66 D 2450/2013-174, které nabylo právní moci dne 3. 12. 2015.

15. Podle ustanovení § 52 odst. 1 exekučního řádu nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.
16. Podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. výkon rozhodnutí bude zastaven, jestliže výkon rozhodnutí je nepřipustný, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.
17. Projednávanou věc je třeba i v současné době posuzovat podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku ve znění do 31. 12. 2013, neboť smlouva o úvěru a na ni navazující smlouva o zřízení zástavního práva k nemovitostem byly uzavřeny dne 16. 2. 2012 (srov. § 3028 odst. 2, 3 zákona č. 89/2012 Sb.).
18. Podle ustanovení § 39 zákona č. 40/1964 Sb. účinného do 31. 12. 2013 (dále jen obč. zák.) je neplatný právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí dobrým mravům.
19. Podle ustanovení § 3 odst. 1 obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajících z občanskoprávních vztahů nesmí bez právního důvodu zasahovat do práv a oprávněných zájmů jiných a nesmí být v rozporu s dobrými mravy.
20. Okresní soud exekuci dle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. zastavil s odůvodněním, že z hlediska rozporu s dobrými mravy považuje za významné sjednání způsobu úročení úvěru ve výši 400.000 Kč, kdy při zdánlivě výhodně poskytnuté délce splácení úvěru (240 měsíčních splátek, tj. 20 let) se spoludlužníci zavázali platit 15 % ročně po celou dobu 20 let z částky jistiny 400.000 Kč, což ve výsledku znamená zaplatit za úvěr ve výši 400.000 Kč částku ve výši 1.600.000 Kč, tedy částku 1.200.000 Kč na úrocích úvěru s tím, že splátkový kalendář byl nastaven tak, že v první řadě se hradí úroky a stejné ujednání platí i pro případ zesplatnění dluhu. Dle okresního soudu absolutní neplatnost působí neplatnost právního úkonu od samého počátku a na právní úkon se hledí, jako by nikdy nevznikl (poukaz na rozsudek NS ČR ze dne 3. 10. 2013, sp. zn. 28 Cdo 2221/2013), přičemž důsledkem absolutní neplatnosti smlouvy o úvěru je neplatně zřízené zástavní právo k nemovitostem, které pohledávku věřitele z předmětné smlouvy o úvěru zajišťuje.
21. S tímto závěrem okresního soudu se krajský soud ztotožňuje.
22. Dobrými mravy se podle ustálené judikatury soudů rozumí souhrn společenských, kulturních a mravních norem, jež v historickém vývoji osvědčují jistou neměnnost, vystihují podstatné historické tendence, jsou sdíleny rozhodující částí společnosti a mají povahu norem základních (srov. například právní názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. 3 Cdon 69/96). Rozpor s dobrými mravy spočívá v tom, že výkon práva sice neodporuje zákonu, ale ocitne se v rozporu se společensky uznávaným míněním, které ve vzájemných vztazích mezi lidmi určuje, jaký má být obsah jejich jednání, aby byl v souladu s obecnými zásadami společnosti. Tento názor je konformní se závěrem obsaženým v judikatuře Ústavního soudu, který za dobré mravy považuje souhrn etických, obecně zachovávaných a uznávaných zásad, jejichž dodržování je mnohdy zajišťováno i právními normami tak, aby každé jednání bylo v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti (srov. například usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 2. 1998, sp. zn. II. ÚS 249/97 uveřejněné pod č. 14 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, ročník 1998).
23. Právní jednání se přičí dobrým mravům, jestliže se jeho obsah ocitne v rozporu s obecně uznávaným míněním, které ve vzájemných vztazích mezi lidmi určuje, jaký má být obsah jejich jednání, aby bylo v souladu se základními zásadami mravního řádu demokratické společnosti. Dobré mravy tvoří společenský normativní systém, nýbrž jsou spíše měřítkem etického hodnocení konkrétních situací odpovídajícím obecně uznávaným pravidlům slušnosti,

poctivého jednání a podobně (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. 33 Cdo 2227/2018). Posouzení souladu či rozporu právního jednání s dobrými mravy podle § 3 obč. zák. závisí v každém konkrétním případě na úvaze soudu, neboť tato ustanovení jsou právními normami s relativně neurčitou (abstraktní) hypotézou, to je normami, jejichž hypotéza není stanovena přímo právním předpisem a které tak přenechávají soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého předem neomezeného okruhu okolností. Následkem rozporu právního jednání s dobrými mravy je jeho neplatnost, k níž soud přihlédne – přičí-li se zjevně právní jednání dobrým mravům – i bez návrhu (§ 39 obč. zák.).

24. Krajský soud především uvádí, že ve smlouvě o úvěru ze dne 16. 2. 2012, č. 2712000009 byla mezi účastníky sjednána úroková sazba úvěru ve výši 15 % ročně odpovídající tehdy platné zákonné sazbě úroků, a lze souhlasit i s tím, že ve smlouvě o úvěru mohla být sjednána akcelerace úroků, což znamená ujednání o tom, že úvěrující bude mít při zesplatnění úvěru (z ujednaného důvodu, například nezaplacení splátky) též nárok, aby mu úvěrovaný okamžitě zaplatil všechny budoucí úroky, které by úvěrujícímu hradil, pokud by plnil své povinnosti až do předpokládaného termínu úplného splacení jistiny. Nicméně ve spojení s ujednanou dobou splacení úvěru po dobu 20 let tato ujednání (zejména ujednání o akceleraci úroků) způsobila nepřiměřený nárůst původní peněžní částky z jistiny ve výši 400.000 Kč na částku 1.600.000 Kč, přičemž výše pohledávky vymáhané v tomto exekučním řízení (ve výši 1.111.378 Kč) zohledňuje již plnění dosud povinnou uhrazené na úhradu pohledávky oprávněné. Takovéto vymezení doby splatnosti peněžitého závazku v projednávané věci je právním jednáním, které má lichevní charakter, přičí se dobrým mravům, i základním zásadám mravního řádu demokratické společnosti, neboť ve svém důsledku vede k nepřiměřenému navýšení peněžních prostředků, které věřitel dlužníkům poskytl na základě sjednané smlouvy o úvěru a které byly současně zajištěny smlouvou o zřízení zástavního práva k nemovitostem nacházejícím se ve výlučném vlastnictví dlužníka Petra S. (nyní povinné), uzavřené dne 16. 2. 2012 povinnou jako spoludlužníkem. Dle krajského soudu poskytnutím úvěru mělo dojít k nepřiměřenému obohacení oprávněné v rozporu s dobrými mravy a v individuálních skutkových poměrech projednávané věci tyto okolnosti odůvodňují závěr, že smlouva o úvěru je pro rozpor s dobrými mravy absolutně neplatná.
25. Důsledkem absolutní neplatnosti smlouvy o úvěru je neplatně zřízené zástavní právo k nemovitostem, které pohledávku věřitele z předmětné smlouvy o úvěru zajišťuje, a je tedy dán důvod pro zastavení exekuce soudního prodeje zástavy dle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. Krajský soud v podrobnostech odkazuje na správné závěry okresního soudu, uvedené v bodě 55 odvoláním napadeného usnesení.
26. Dalšími odvolacími námitkami oprávněné se krajský soud nezabýval, neboť jde o výjimečný případ, kdy absolutní neplatnost smlouvy o úvěru z důvodu nepřiměřeně koncipované lhůty splatnosti poskytnutých finančních prostředků ve spojení s ujednáním o akceleraci úroků způsobující navýšení původní peněžní částky je natolik zásadní, že další okolnosti případu se stávají podružnými.
27. Vzhledem k výše uvedenému, krajský soud usnesení okresního soudu jako věcně správné potvrdil, včetně správného výroku o nákladech exekuce, o nákladech řízení mezi účastníky, jakož i v rozsahu zamítnutí návrhu povinné na vzájemné vypořádání účastníků řízení (§ 219 o. s. ř.).
28. Tímto rozhodnutím se řízení před odvolacím soudem končí, proto bylo nutné i v této fázi soudního řízení rozhodnout o nákladech řízení. Zákonným důsledkem procesního výsledku odvolacího řízení je povinnost oprávněné nahradit povinné náklady odvolacího řízení (§ 142 odst. 1, § 224 odst. 1 o. s. ř.). Povinné, která byla i odvolacím řízením zastoupena zástupkyní z řad advokátů, přísluší právo na náhradu nákladů odvolacího řízení v rozsahu mimosmluvní odměny stanovené vyhláškou č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Povinné proto náleží podle advokátního tarifu odměna za 2 úkony právní služby (písemné vyjádření k odvolání oprávněné a účast na jednání

odvolacího soudu dne 12. 4. 2023), když odměna za 1 úkon právní služby činí 1.550 Kč dle § 11 odst. 2 písm. e) advokátního tarifu. Za 2 úkony právní služby tak náleží zástupkyni povinné částka 3.100 Kč a k uvedené odměně náleží dále náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tak povinné na nákladech odvolacího řízení náleží částka 3.700 Kč (3.100 Kč + 600 Kč). Krajský soud proto uložil oprávněné povinnost nahradit povinné na nákladech odvolacího řízení částku 3.700 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám advokátky JUDr. Sylvie Chalupové.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **je** dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí u Okresního soudu v Olomouci k Nejvyššímu soudu ČR v Brně. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 237 a § 239 o. s. ř.).

Olomouc 27. dubna 2023

JUDr. Magda Blatňáková
předsedkyně senátu

v z. JUDr. Vladimíra Nováková v. r.
pověřená členka senátu